

Toelatingsbeleid in de overgang PO-VO

voor de PO- en VO-scholen in de provincie Groningen

Inhoudsopgave

Toelatingsbeleid in de overgang PO-VO	1
0. Vooraf.....	1
1. Algemene inleiding & uitgangspunten	1
2. De toelatingsprocedure in stappen	2
3. Wat zit er in het overstapdossier van PO naar VO?	5
4. Procedure in geval van bijzonderheden	6
5. Aanvullende toelatingsvoorwaarden	7
6. Procedure niet samenwerkende ouder.....	7
7. Procedure m.b.t. loten	7
8. Bijlage begrippenlijst	10

0. Vooraf

Na twee jaren een situatie van beperkende omstandigheden en schoolsluitingen te hebben gekend vanwege corona, zijn nu alle maatregelen gecancelld. Vanuit de swv's en de werkgroep PO-VO in de provincie Groningen hebben we verschillende malen aandacht besteed aan de situatie en adviezen gegeven over hoe te handelen, bijv. in het kader van 'kansrijk adviseren' en 'kansrijk plaatsen'. We blijven de ontwikkelingen volgen, maar we kunnen niet voorzien hoe de situatie er over een klein jaar uitziet. We schrijven dit toelatingsbeleid vanuit de gedachte dat we voor de aanmeldingen in schooljaar 2023-2024 een enigszins 'normale' situatie zullen hebben.

1. Algemene inleiding & uitgangspunten

De besturen van de scholen voor PO en VO vinden het een gezamenlijke verantwoordelijkheid dat, in samenwerking met de ouder¹, voor elke leerling een passende plaats bij de start in het eerste schooljaar VO wordt gerealiseerd.

Deze notitie heeft als doel bij te dragen aan de onderlinge afstemming van het beleid en de procedures tussen PO en VO en tussen VO scholen onderling. Het bovenliggende doel is het verhogen van de kans dat de leerling succesvol, bij voorkeur zonder onderbrekingen, de opleiding afrondt waarin de leerling in het VO is geplaatst.

In deze notitie wordt voor de professionals in de scholen voor Primair Onderwijs (PO en S(B)O) en Voortgezet Onderwijs (VO) het beleid en de procedures beschreven voor het advies van het PO en de aanmelding, toelating en plaatsing van leerlingen in het regulier VO bij de overgang van de leerling van PO naar VO.

Het beleid en de procedures gelden voor de toelating en plaatsing op de VO scholen in de provincie Groningen². De procedure m.b.t. loten (paragraaf 7) geldt alleen de VO-scholen in de regio Stad. De

¹ Daar waar staat ouder wordt in voorkomend geval ook ouders, voogd of verzorger(s) bedoeld.

² Inclusief de gemeente Noordenveld.

wettelijke bezwaarprocedures bij aanmelding, toelating en plaatsing zijn van toepassing op de beschreven regelingen. De onderstreepte begrippen in de notitie worden in de opgenomen begrippenlijst nader verklaard.

De afspraken in deze notitie hebben betrekking op de aanmelding van de leerlingen voor het schooljaar 2023-2024. De afspraken worden voor de zomer van 2023 geëvalueerd en aangepast aan de - dan ingaande - nieuwe wetgeving.

Uitgangspunten

De gezamenlijke besturen PO-VO hanteren de volgende uitgangspunten:

- de scholen werken vanuit een integraal beleid van de samenwerkingsverbanden passend onderwijs PO en VO en verbetering van het proces van de overgang PO-VO;
- aanmeldingen in relatie tot de zorgplicht: alle aanmeldingen bij het VO zijn goed en op tijd in beeld;
- gedragsdeskundigen PO en VO monitoren en koppelen terug m.b.t. de kwaliteit van het advies en de intake;
- PO, ouders en VO werken samen toe naar een zo goed mogelijk passend advies t.b.v. plaatsing (hiertoe wordt het toelatingsbeleid in begrijpelijke termen vertaald in een aparte ouderversie);
- inzet op verdere professionalisering van het advies voor leerlingen, bij voorkeur wordt het (voorlopig) advies al besproken met ouders vanaf groep 6;
- leerlingen met (mogelijke) ondersteuning in het VO zijn tijdig in beeld;
- overdracht van leerlinggegevens vindt geautomatiseerd plaats d.m.v. Overstap Service Onderwijs³ (OSO);
- bij het verwerken van persoonsgegevens beschermen en borgen we de privacy van leerlingen (AVG).

2. De toelatingsprocedure in stappen

De maatregelen, procedures en het tijdpad staan in de jaarlijks geactualiseerde transitiekalender PO-VO, die als bijlage is toegevoegd.

1. Het bestuur van elke VO school stelt jaarlijks voor 15 oktober het toelatingsbeleid vast en plaatst het uiterlijk op die datum op de website van de school. Voor de scholen in Groningen/Haren geldt dat zij dienen te vermelden wat de maximum capaciteit is en hoe er in voorkomend geval wordt omgegaan met loten. Voor meer informatie over de lotingsprocedure verwijzen we naar paragraaf 7.
2. De PO-scholen stellen voor 1 maart de schooladviezen vast en nemen deze op in het leerlingenadministratiesysteem (LAS). Hierna heeft het PO twee weken, dus tot uiterlijk 15 maart, de tijd om de adviezen uit te wisselen met het ROD (Register Onderwijsdeelnemers, voorheen BRON).
3. De uiterlijke datum voor aanmelding is 15 maart. VO scholen hanteren geen volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen tot en met 15 maart.
4. De ouder meldt uiterlijk 15 maart de leerling aan (digitaal aanmeldportaal of aanmeldingsformulier) bij een VO school naar keuze. Bij de aanmelding geeft de ouder de 1ste en 2de voorkeur aan voor toelating en plaatsing op een VO-school. Het aangeven van een 2de keuze is geen verplichting, maar wordt sterk aangeraden. Het PO checkt actief of leerling door ouders is aangemeld, anders kan het dossier niet in OSO voor de school van 1ste voorkeur klaargezet worden.
5. Indien een leerling, i.v.m. verhuizing vanuit een andere regio, is aangewezen op een VO school in onze regio en daardoor na 15 maart of in het lopende schooljaar wordt aangemeld bij een school, dan stelt het bevoegd gezag een plaats beschikbaar mits de leerling aan de (aanvullende) toelatingsvoorwaarden voldoet (zie ook paragraaf 5).

³ Dit ter vervanging van het Onderwijskundig Rapport (OKR).

6. Het advies over de onderwijssoort, gegeven door het PO op basis van het advies van de school⁴ met onderbouwing van de Plaatsingswijzer, is bij een enkelvoudig advies bindend voor toelating op een VO school (vestiging) en onderwijssoort. De Plaatsingswijzer wordt gebruikt als hulpmiddel. De integrale onderbouwing van het advies wordt in de Plaatsingswijzer zelf beschreven, onder het kopje 'onderbouwing'.

Als het in het belang van de leerling is, kan een dubbel advies gegeven worden (bijv. havo/vwo). Bij een dubbel advies heeft de VO school de (wettelijke) ruimte om te bepalen op welk niveau de leerling geplaatst wordt. De Plaatsingswijzer⁵ wordt als bijlage toegevoegd binnen de Overstap Service Onderwijs.

Indien het schooladvies afwijkt van het beeld dat voortkomt van de Plaatsingswijzer, is het belangrijk om een nadere onderbouwing te geven. Aandachtspunten voor deze onderbouwing zijn:

- waarom een bepaald advies gegeven wordt;
- op basis van didactische gegevens;
- gedrag/leerhouding (kort);
- eventueel cognitief beeld (indien bekend);
- er dient daarbij een koppeling te worden gemaakt met het type profiel van de Plaatsingswijzer: bijv. bij een bespreekprofiel dient er een wat uitgebreidere onderbouwing geschreven te worden.

7. De eindtoets⁶ is een controletoeets *nadat* het advies door de PO school is gegeven in het overdrachtdossier⁷.

Is er later sprake van een discrepantie van één schoolniveau tussen het advies van de PO school en de normen horend bij de eindtoets, dan moet het PO verplicht heroverwegen⁸. Heroverwegen hoeft niet als de eindtoets het advies 'Praktijkonderwijs/VMBO basis' aangeeft. Het PO neemt hierin het initiatief, waarbij ook ouders en het VO direct worden betrokken. Overigens wordt het schooladvies alleen heroverwogen en - indien nodig aangepast - als de leerling de toets beter maakt dan verwacht, niet als de leerling de toets slechter maakt dan verwacht. In dat laatste geval blijft het eerder afgegeven schooladvies leidend.⁹

Het PO is niet verplicht het advies op te hogen, heroverweging kan ook leiden tot het vasthouden aan het oorspronkelijke advies.

⁴ Onderzoek laat zien dat het schooladvies een betere voorspeller is van schoolsucces in het VO dan de resultaten op (cognitieve) toetsen.

⁵ Van de Plaatsingswijzer wordt ook het niveau eronder en erboven meegestuurd.

⁶ Basisscholen kunnen een keuze maken uit vijf verschillende eindtoetsen: de Centrale Eindtoets van het College voor Toetsen en Examens, de IEP Eindtoets van Bureau ICE, ROUTE 8 van A-VISION, de Dia-eindtoets van Diataal bv en de AMN Eindtoets van AMN. Eindtoetsen bevatten vanaf 2018 een gezamenlijke set ankeropgaven. Deze set stelt de toetsaanbieders in staat om hun eindtoets op een eenduidige manier te normeren, ook over de jaren heen. In de ontheffingsgronden is vastgelegd dat leerlingen met een IQ lager dan 75 de eindtoets niet hoeven te maken. Het afnemen van de eindtoets is ook verplicht voor leerlingen in het speciaal onderwijs (so) en speciaal basisonderwijs (sbo). De verplichting betekent dat er voor de leerlingen die vanuit het s(b)o instromen in het vo of de diplomagerichte stroom in het vso, een tweede onafhankelijk gegeven beschikbaar is naast het schooladvies. Voor zeer moeilijk lerende leerlingen, meervoudig gehandicapte leerlingen en leerlingen die vier jaar of korter in Nederland zijn, kan het bevoegd gezag van de school ontheffing verlenen.

⁷ Wat exact onderdeel kan uitmaken van het overdrachtdossier is vastgelegd in paragraaf 3 van deze notitie. Voor de volledige informatie zie de handreiking voor het PO (versie mei 2020): <https://www.swv-vo2001.nl/custom/uploads/2020/06/Handreiking-PO-VO-betreffende-ondersteuning-in-het-VO-mei-2020.pdf>

⁸ Vanaf 2017/2018 bevatten de eindtoetsen de adviescategorie 'Praktijkonderwijs/VMBO Basis'. Dit advies is het laagste advies dat de eindtoets geeft; om die reden geldt de verplichte heroverweging in dit geval niet.

⁹ Leerlingen die geplaatst zijn o.b.v. een hogere score op de eindtoets, zullen in geval van afstroom niet meetellen voor het onderbouwrendement (Inspectie). Het naar boven bijgestelde advies wordt tevens vastgelegd in het ROD. Het herziene advies dient binnen twee weken met het ROD te worden uitgewisseld. Het is van belang het oorspronkelijke advies niet te overschrijven: het herziene advies wordt in een extra veld in het LAS opgenomen. Het oorspronkelijke advies blijft hiermee bestaan en is voor de onderwijsinspectie de basis voor de berekening van het rendement.

8. Op 1 juni moeten de heroverwegingen op basis van de afgenomen eindtoets zijn afgerond. Indien bijstelling van het advies naar boven plaatsvindt, wordt dit door het PO onderbouwd en via OSO aan de VO school doorgegeven, inclusief het advies op basis van de eindtoets.
PO scholen zetten na 1 juni op verzoek van het VO de resultaten van de eindtoets van alle leerlingen via OSO¹⁰ klaar voor de VO-scholen van 1ste voorkeur (en dus niet alleen in het geval van uitloting of een herzien advies).
9. De toelatingscommissie van een VO school neemt een toelatings- en plaatsingsbesluit op grond van een door een PO school *volledig en juist* ingevuld overdrachtdossier, met daarin opgenomen het integraal onderbouwde plaatsingsadvies (o.a. met behulp van de Plaatsingswijzer).
10. De scholen maken gebruik van de Overstapservice Onderwijs (OSO)¹¹, waarmee de PO school NAW- en leer- & begeleidingsgegevens van leerlingen via een beveiligde verbinding digitaal overdraagt aan de betreffende VO school. De PO school bespreekt het volledige overdrachtdossier met ouders.
11. Als de ouders inzage hebben gehad in het dossier en de kans hebben gehad om eventueel opmerkingen te maken, kan de PO school het dossier klaar zetten voor de nieuwe school. Zodra een leerling als 1ste keuze is aangemeld, kan de nieuwe school het overstapdossier opvragen bij de huidige school.
Alle scholen in de provincie Groningen gebruiken OSO¹² voor de overdracht van gegevens.
12. De PO en VO scholen zetten onderling maximaal in op warme overdracht van leerlingen, in elk geval voor alle leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Voor leerlingen met een aanvullende ondersteuningsbehoefte wordt ook het A4-tje in OSO ingevuld (zie ook paragraaf 3, punt 2e).
13. De Wet eindtoetsing PO verbiedt aanvullend onderzoek naar het niveau van de leerling na het gegeven advies. VO scholen mogen geen toelatingsexamen of psychologisch onderzoek eisen voor toelating (ook IQ-testen¹³ kunnen niet worden gebruikt als tweede gegeven). De VO school kan een intelligentietest alleen afnemen *nadat* het besluit tot toelating en plaatsing is genomen.¹⁴
Het niveau van de leerling blijkt uit het schooladvies. Onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling is wel toegestaan. Die bevoegdheid is met de invoering van de Wet Passend Onderwijs opgenomen in artikel 27 lid 2b WVO.
14. Het besluit tot toelating vindt op de VO scholen plaats binnen zes weken¹⁵ vanaf 15 maart met als voorwaarde dat:
 - a. het volledig en naar waarheid ingevulde aanmeldingsformulier is ontvangen;

¹⁰ In de praktijk doen de VO scholen de uitnodiging aan de PO scholen om het leerlingdossier in OSO klaar te zetten. De VO administratiesystemen beschikken over een functionaliteit waarmee dit proces digitaal in gang wordt gezet op basis van de instellingscode van de PO-school.

¹¹ OSO werkt van 1 augustus t/m 31 juli van het volgende jaar. Daarna komt er een nieuwe versie en die is ook weer bruikbaar t/m 31 juli. Hier moet in de overgang rekening mee gehouden worden. Een dossier klaargezet voor 1 augustus kan na 1 augustus dus niet binnengehaald worden.

¹² Op de websites van de verschillende leerlingadministratiesystemen (LAS) zijn instructies beschikbaar voor het opvragen of klaarzetten van OSO-dossiers.

¹³ Voor het Praktijkonderwijs gelden op dit moment landelijke criteria, waarbij een IQ-gegeven verplicht is. Zie hiervoor de 'Regeling screenings- en testinstrumenten lwoo en pro' die elk schooljaar opnieuw wordt vastgesteld.

¹⁴ In de volgende situaties mag de VO school in het kader van de toelating wél zelf toetsen:

- Er is voor de leerling geen schooladvies opgesteld en/of de leerling heeft geen eindtoets gemaakt, bijvoorbeeld omdat hij van een particuliere school of uit het buitenland komt.
- Scholen met een bijzonder profiel (dat specifieke kennis en vaardigheden vereist) mogen, voorafgaand aan de toelating, de profielspecifieke kennis en vaardigheden van leerlingen toetsen. Zo mogen bijvoorbeeld tweetalige scholen of Topsport Talentscholen de Engelse taalvaardigheid of de sportprestaties van leerlingen toetsen. De school mag niet toetsen of de leerling geschikt is voor een bepaald onderwijsniveau (dat staat al in het schooladvies), maar alleen of de leerling de vaardigheden beheerst die zijn gerelateerd aan het profiel.

¹⁵ De school kan de termijn van 6 weken éénmalig met 4 weken verlengen (totaal 10 weken), bijv. als de onderzoeksplicht nog niet volledig is afgerond.

- b. het volledige en juist ingevulde dossier uiterlijk 15 maart is door de school van 1ste voorkeur ontvangen via OSO.
De definitieve plaatsing in een groep/stroom vindt plaats na het afronden van de heroverwegingen.

Binnen de periode van zes weken¹⁶ valt:

- a. het opvragen van eventueel aanvullende informatie bij het PO om de extra ondersteuningsbehoefte in kaart te brengen;
- b. een intakegesprek met ouder en leerling bij de toelating en plaatsing met een indicatie voor extra ondersteuning in het VO of een TLV PrO. Advies is deze aanmeldingen ruim voor 15 maart te laten plaatsvinden opdat eventueel aanvullend onderzoek en de noodzakelijke gesprekken tijdig kunnen plaatsvinden.

15. De ouder ontvangt van de VO school schriftelijk (digitaal) het (voorlopige) toelatings- en plaatsingsbesluit.

Een schematisch overzicht van een aanmelding bij een reguliere VO school in relatie tot zorgplicht is te vinden via: <https://www.vanponaarvo.nl/wp-content/uploads/2014/10/Stroomschema-zorgplicht-aanmelding-reguliere-vo-school-PDF-122-KB.pdf>

3. Wat zit er in het overstapdossier¹⁷ van PO naar VO?

Uiterlijk 15 maart en zo mogelijk eerder wordt via OSO aan de 1ste school van voorkeur overgedragen:

1. De NAW gegevens¹⁸.
2. Het overdrachtdossier vanuit het eigen leerling-administratiesysteem (LAS) met daarin
 - a. het advies¹⁹ (PrO - BB - KB - GL/TL/MAVO - HAVO - VWO); voor het advies PrO worden de landelijke criteria gebruikt. Het advies wordt integraal onderbouwd in de Plaatsingswijzer zelf, onder het kopje 'onderbouwing';
 - b. een lijst m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen lvs;
 - c. bij voorkeur: de leerrendementen;
 - d. indien nodig: advies over ondersteuning in het VO en op welk gebied²⁰;
 - e. indien nodig: een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte middels de bijlage in OSO: https://www.overstapserviceonderwijs.nl/app/uploads/2018/09/Bijlage-Toelichting-onderwijsbehoeften_06.pdf
3. De Plaatsingswijzer²¹ als bijlage via OSO. In de Plaatsingswijzer worden de vaardigheidsscores ingevoerd, samen met de gehanteerde toetsen. Voor het vaststellen van de leerrendementen worden de signaleringslijsten van de Plaatsingswijzer gebruikt.
4. Bij een PrO advies is de IQ bepaling verplicht. Het onderzoeksrapport wordt als bijlage via OSO meegezonden. In de Ommelanden verzorgt het VO de test. In de stad Groningen wordt de test uitgevoerd door de PO scholen²².

¹⁶ Vanuit het Ministerie van OCW is aangegeven dat de periode van 6 weken incl. vakantie is.

¹⁷ T.b.v. de toelaatbaarheidsverklaring sbo/so/vso is in de bijlage opgenomen welke eisen er aan het dossier worden gesteld.

¹⁸ Er wordt vanuit gegaan dat de scholen zorgvuldig afwegen waar in de overdracht toestemming voor nodig is van ouders gezien de nieuwe privacywetgeving (AVG).

¹⁹ Het advies over de onderwijssoort is bindend voor toelating en plaatsing op een VO school (vestiging). Als het in het belang van de leerling is, kan een dubbel advies gegeven worden (bv havo/vwo). In dat geval heeft de VO school de (wettelijke) ruimte om te bepalen op welk niveau de leerling geplaatst wordt.

²⁰ Er wordt een integrale onderbouwing aangeleverd voor bespreek- & disharmonische profielen, fysiek/medische problematiek en leerlingen die vanuit de Plaatsingswijzer op basis van de signaleringslijsten binnen de criteria vallen voor PrO of ondersteuning op leerrendement (voormalig LWOO).

²¹ Zie de website van de Plaatsingswijzer voor de meest actuele versie: <http://plaatsingswijzer.nl>

²² Binnen de subregio Stad/Haren is hiervoor een vergoedingsregeling tussen PO en VO vastgesteld.

5. Indien aanwezig en relevant kunnen IQ gegevens voor de overige leerlingen die overgaan naar het VO via OSO worden aangeleverd.
6. Relevante verslagen van diagnostiek en begeleiding/behandeling (zoals bijv. dyslexie, dyscalculie) worden als bijlage via OSO verzonden.
7. Overige, door het PO te beoordelen, relevante informatie²³ als bijlage (indien aanwezig). Indien de leerling in het PO ondersteuning heeft ontvangen die in een OPP, handelingsplan of eigen leerlijn is beschreven, wordt deze via OSO meegezonden als bijlage.

4. Procedure in geval van bijzonderheden ²⁴

1. Het advies van PO is bindend, het VO heeft vervolgens zorgplicht²⁵. Het VO doet binnen zes (+ vier) weken onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte van de leerling. Als dit onderzoek oplevert dat de school niet kan voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van de leerling (gerelateerd aan het eigen schoolondersteuningsprofiel), dan is het zaak het gesprek aan te gaan met de betrokken basisschool én de ouders van de leerling. Het is aan te bevelen de onderzoeksresultaten goed te betrekken in dit gesprek.
Daarnaast kan het zijn dat het PO als onderwijssoort vmbo heeft geadviseerd, maar dat het VO op basis van het onderzoek naar de ondersteuningsbehoefte tot de conclusie komt dat het een leerling is die in aanmerking komt voor het VSO. Het advies is dan op onderwijssoort wel bindend (nl. vmbo), echter de setting is binnen het VSO.
2. In deze gevallen neemt de VO school binnen tien werkdagen het initiatief tot een Meer Partijen Overleg (MPO). Het MPO betreft een overleg over het pedagogisch/didactisch niveau en/of het sociaal-emotioneel functioneren van de leerling. Bij dit overleg zijn in ieder geval betrokken:
 - de school in het VO waar de leerling is aangemeld;
 - scholen in het VO (inclusief evt. VSO) waar de leerling voor in aanmerking komt volgens de school waar de leerling is aangemeld;
 - de school van herkomst;
 - indien gewenst een intern onafhankelijke deskundige (ECT'er) vanuit het samenwerkingsverband VO;
 - er wordt sterk aanbevolen de ouder in het MPO te horen.
 Het MPO heeft als doel dat een gezamenlijk besluit wordt genomen over het schooltype waarvoor de leerling in aanmerking komt. Het uiteindelijke besluit vanuit het MPO wordt als bindend advies aan de ouder voorgelegd. Met het bindend advies kan de ouder de leerling daarna aanmelden bij een school binnen het samenwerkingsverband, passend bij het advies.
De VO-school screent of de ouder aanmeldt bij een onderwijssoort in het VO die overeenkomt met het advies van het PO. De VO neemt contact op met de ouder indien advies PO voor de onderwijssoort afwijkt van de aanmelding. Het lager plaatsen van een leerling kan alleen op verzoek van ouders en leerling.
3. Is er later sprake van een discrepantie van één schoolniveau tussen het advies van de PO school en de normen horend bij de eindtoets, dan moet het PO verplicht heroverwegen. Heroverwegen hoeft niet als de eindtoets het advies 'Praktijkonderwijs/VMBO basis' aangeeft. Het PO neemt voor de heroverweging het initiatief en betreft ook ouders en het VO hierbij. Overigens wordt het schooladvies alleen heroverwogen als de leerling de toets beter maakt dan verwacht, niet als de

²³ Bij voorkeur ontvangt de VO school een uitdraai van het LVS vanaf groep 3 met daarin de niet-methode gebonden toetsen (met nummer, DL/DLE/LR/LA).

²⁴ Er is per SWV een meldpunt om een signaal af te geven in die situaties waarin partijen zich niet aan de afspraken houden in het vastgelegde toelatingsbeleid en ze er samen niet uitkomen. Hierbij nemen in *eerste instantie de scholen onderling contact op* om de kwestie te bespreken. Biedt dit geen oplossing, dan is voor het PO in de Stad Bieny Bolt (B.Bolt@vcog.nl) beschikbaar, voor het VO in de Stad is dit Erik de Graaf (e.de.graaf@SWV-vo2001.nl). Voor het VO in de Ommelanden is dit Esther Flap (e.flap@passendonderwijsgroningen.nl) voor het PO in de Ommelanden is dit Roel Weener (roel@wkwonderwijsadvies.nl). Deze contactpersonen vervullen de rol van intermediair.

²⁵ Over de relatie tussen bindend advies, zorgplicht en het inrichtingsbesluit zijn we met OCW in gesprek.

leerling de toets slechter maakt dan verwacht. In dat laatste geval blijft het eerdere schooladvies leidend. Het PO is niet verplicht het advies op te hogen, heroverweging kan ook leiden tot het vasthouden aan het oorspronkelijke advies. Als na heroverweging ophoging van het PO-advies volgt, wordt het overdrachtdossier opnieuw voor de (nieuwe²⁶) VO school in OSO klaargezet. Sowieso zetten PO-scholen op verzoek van het VO na 1 juni de resultaten van de eindtoets van alle leerlingen via OSO klaar voor de VO-scholen van 1ste voorkeur (en dus niet alleen in het geval van uitloting of een herzien advies).

5. Aanvullende toelatingsvoorwaarden

1. Maximum aantal leerlingen en identiteit

Er zijn meerdere VO scholen die aanpassingen in de procedure tot toelating en plaatsing hanteren i.v.m. een maximum aan het aantal te plaatsen leerlingen en/of de identiteit van de school.

De betreffende school geeft dit zelf expliciet aan in de toelatingsvoorwaarden die door de school zelf worden geformuleerd in het schooleigen toelatingsbeleid. Als het maximum aantal leerlingen (voor een afdeling) niet wordt bereikt, wordt er (in die afdeling) niet geloot.

2. Leerlingen met beperkingen

De VO scholen beschrijven in hun ondersteuningsprofiel de criteria om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wel of niet toe te laten. Zie het onderdeel 'zorgplicht'.

6. Procedure niet samenwerkende ouder

Indien de ouder naar mening van de PO en/of VO school, na pogingen tot overleg, aantoonbaar niet samenwerkt in het proces tot toelating en plaatsing gaat de school over tot melding bij leerplicht.

7. Procedure m.b.t. loten

Als er meer aanmeldingen zijn dan beschikbare plaatsen, komt het voor dat scholen moeten loten als het gaat om de toelating en plaatsing van leerlingen. Deze paragraaf is alleen van toepassing op de VO-scholen in de regio Stad.

1. Uiterlijk 15 oktober hebben scholen de procedures rondom aanmelding op de site staan. Daarin staat o.a. vermeld wat de maximum capaciteit is en hoe er in voorkomend geval wordt omgegaan met loten.
2. In het aanmeldformulier van de VO school geeft de ouder naar waarheid de 1ste en 2de voorkeur aan.
3. Scholen formuleren hun eigen voorrangsregeling m.b.t. de loting (voorbeelden hiervan zijn broertje/zusje, school van herkomst / kinderen van personeel). Loten is een integraal onderdeel van het toelatingsbeleid van de school.
4. De scholen behandelen uitsluitend de aanmeldingen met een enkele 1^e of 2^e keuze.
NB: De leerling loot mee met het aanmeldformulier, dus ook als de relevante informatie van de PO school nog niet is ontvangen²⁷.
5. Loten geschiedt indien nodig getrapd met 1^e keuzes en 2^e keuzes apart.
6. De scholen investeren tijdig in vooronderzoek bij de aangemelde leerlingen. Het vooronderzoek (middels een aangeleverd overdrachtdossier via OSO dan wel via 'warme overdracht') leidt tot een

²⁶ Het kan zijn dat ophoging leidt tot het zoeken van een nieuwe VO school als die school, c.q. dat bestuur, de betreffende (opgehoogde) onderwijssoort niet biedt of geen plaatsruimte (meer) heeft.

²⁷ Indien uit de relevante informatie van de basisschool blijkt dat de leerling niet aan de eisen voldoet, dan kan de leerling alsnog niet worden toegelaten.

screening op toelaatbaarheid.²⁸

7. Indien voor de loting duidelijk is dat de leerling op grond van het vooronderzoek niet toelaatbaar is tot de onderwijssoort waarvoor de aanmelding is gedaan, dan doet de leerling niet mee in de loting. De school neemt hierover contact op met de ouders. Zij kunnen dan nog tijdig de leerling aanmelden bij een andere school of voor een andere onderwijssoort binnen dezelfde school.
8. Op 23 maart 2023 wordt er geloot. De loting vindt plaats door een notaris. De scholen zijn vrij in hun keuze van een notaris. Alle scholen, ieder voor zich, publiceren de uitslag van de loting op de site van de school op 23 maart tussen 16.00 en 18.00 uur! (niet eerder en niet later). Er wordt niet eerder met ouders hierover gecommuniceerd. De wijze van publiceren: in- en uitgelote leerlingen met lotingsnummers, zonder namen.
9. Indien leerlingen zijn uitgeloot, dan wordt de leerling door de ouder aangemeld bij een andere school of dezelfde school maar dan een andere onderwijssoort. Voorwaarde is dat er plaatsen beschikbaar zijn.
10. Scholen die loten stellen een wachtlijst op. Die lijst vervalt op 1 augustus in datzelfde jaar.
11. De tweede uiterlijke datum van aanmelding voor het geval de leerling wordt uitgeloot is 4 april 2023. VO scholen hanteren geen volgorde van binnenkomst van de aanmeldingen tot en met 4 april. Met deze groep wordt - indien nodig - op 11 april geloot. Leerlingen die dan opnieuw worden uitgeloot worden door de laatste school ondersteund bij het vinden van een andere passende plek.
12. Er wordt op 22 maart, vlak voor de loting, een lijst beschikbaar gesteld van scholen die nog vrije plaatsen hebben. Dit houden we binnen het SWV VO centraal bij. De beschikbare plaatsen in de verschillende onderwijssoorten worden uiterlijk 21 maart aangeleverd bij het SWV VO Groningen Stad. De scholen in de regio Stad worden hiertoe in de week voorafgaand aan 22 maart op bevraagd.
13. Ouders kunnen hun kind nog aanmelden bij die scholen. De school waar de leerling wordt uitgeloot biedt de ouder ondersteuning aan voor het aanmelden bij een andere school. We gaan hierin een stap verder dan dat wat op basis van verplichting vanuit de wetgeving van de scholen mag worden verwacht.
14. Indien de leerling niet volgens 1ste keuze wordt geplaatst, verwijst de uitlotende school naar de school van 2de keus. Het PO dient opnieuw het overdrachtdossier voor de nieuwe VO school gereed te zetten in OSO²⁹. Dit kan door de instellingscode ³⁰ (voorheen BRIN) van de nieuwe VO school toe te voegen.

Door de besturen van de reguliere VO scholen in de stad Groningen is de commissie Moeilijk Plaatsbare Leerlingen (MPL) ingericht. Met de instelling van de commissie beoogden de besturen dat:

1. het dekkend aanbod binnen het SWV VO gerealiseerd blijft;
2. de plaatsing van alle leerlingen op het juiste niveau per aanvang schooljaar is gegarandeerd;
3. alle leerlingen vóór de zomervakantie weten op welke locatie ze bij aanvang van het schooljaar onderwijs volgen;
4. per individuele leerling voor de zomervakantie op de nieuwe locatie een intakegesprek heeft plaatsgevonden.

²⁸ Indien er voorafgaande aan de loting geen vooronderzoek bij de leerling heeft plaatsgevonden, bestaat het risico voor de leerling dat de leerling niet toelaatbaar is op grond van de criteria. De leerling is dan aangewezen op een nieuwe aanmelding bij een andere school of aanmelding bij dezelfde school maar dan voor een andere onderwijssoort. Voorwaarde is dat er plaatsen beschikbaar zijn.

²⁹ Technisch gezien is het (nog) niet mogelijk een dossier van VO naar VO via OSO over te dragen als er geen schoolloopbaan van de leerling beschikbaar is op de VO school.

³⁰ Een actuele lijst van instellingscodes is te vinden op: https://www.duo.nl/open_onderwijsdata/databestanden/vo/

De situatie vanaf schooljaar 2023-2024 (aanmelding 2024-2025)

Voor het schooljaar volgend op deze versie van het toelatingsbeleid treedt nieuwe wetgeving in werking. De volgende maatregelen worden dan van kracht:

- Er komt één week waarin leerlingen zich aanmelden voor de middelbare school. Daardoor maken alle leerlingen evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur die ook past bij het schooladvies.
- Doordat er één aanmeldweek komt, veranderen de stappen van het schooladvies en de toets:
 - Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun schooladvies.
 - Leerlingen maken in de eerste twee weken van februari de doorstroomtoets.
 - Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
 - Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
 - Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school.
- De eindtoets gaat doorstroomtoets heten. Hierdoor wordt beter duidelijk dat de leerling zich ook na het afnemen van de toets in groep 8 blijft ontwikkelen.
- Scholen moeten in de schoolgids opnemen hoe het schooladvies tot stand komt. Zij moeten ouders en leerlingen hierover actief informeren. Zo worden ook minder mondige ouders op tijd betrokken bij de overgang naar de middelbare school.
- De school geeft in maart een hoger schooladvies als de leerling de doorstroomtoets beter gemaakt heeft. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te wijzigen.
- PO-scholen kunnen kiezen uit vijf toetsen: vier doorstroomtoetsen van bedrijven en een doorstroomtoets die door de overheid wordt aangeboden.
- Het College voor Toetsen en Examens (CvTE) gaat de kwaliteit van alle toetsen bewaken.
- Stichting Cito adviseert over de kwaliteit van alle toetsen.

Nogmaals: dit is een vooraankondiging op het wijzigende beleid voor de aanmelding 2024-2025.

8. Bijlage begrippenlijst

Aanmelding, advies, toelating en plaatsing

Deze begrippen worden snel met elkaar verward. Derhalve hieronder nog een korte beschrijving.

Aanmelding bij VO: de leerling wordt door de ouder aangemeld voor toelating en plaatsing bij een schoolbestuur. Aanmelding wordt als volgt gedefinieerd: aan de VO school is een ingevuld en door ouder ondertekend aanmeldformulier aangeboden³¹. De ouder is verantwoordelijk voor de aanmelding.

Advies Primair Onderwijs: het door de school voor Primair Onderwijs geformuleerde advies, zo goed mogelijk passend en onderbouwd met de informatie in het overdrachtdossier (met daarin opgenomen de Plaatsingswijzer). Het advies betreft de schoolsoort in het VO waarin de leerling zou moeten worden geplaatst. Het Primair Onderwijs is verantwoordelijk voor het advies.

Toelaatbaar op een VO school: de leerling wordt door een VO schoolbestuur toelaatbaar verklaard als het onderzoek heeft uitgewezen dat de leerling voldoet aan de wettelijke eisen en het schoolbestuurlijk beleid. Toelaatbaar wil niet zeggen dat de leerling wordt toegelaten en geplaatst. Dit is afhankelijk van een eventuele loting op de school of schoolsoort waarvoor de plaatsing is gevraagd. Het VO is verantwoordelijk voor de toelaatbaarheid.

Toelating VO: de leerling verkrijgt de toegang voor een vorm van onderwijs binnen een schoolbestuur, bij voorkeur op de door ouders gekozen vestiging. De toelating is afhankelijk van wettelijke eisen en schoolbestuurlijk beleid. Als blijkt dat na heroverweging de leerling niet geplaatst kan worden op die vestiging omdat de onderwijssoort niet op die vestiging wordt aangeboden, moet de leerling een plek worden geboden op een andere vestiging binnen het schoolbestuur (voor zover het bestuur andere onderwijssoorten aanbiedt op andere locaties en er plaatsruimte beschikbaar is). Het VO is verantwoordelijk voor de toelating.

Plaatsing VO: de leerling wordt op een school c.q. vestiging van een school en in een onderwijssoort / niveau geplaatst. De plaatsing is afhankelijk van schoolbestuurlijk beleid. Het VO is verantwoordelijk voor de plaatsing. Plaatsing van de leerling betekent tevens dat een VO schoolbestuur de leerling inschrijft voor het aanstaande schooljaar.

Advies in het PO

De uitvoering van het geven van een advies ligt bij het PO. M.b.t. de procedures is dit in samenspraak met het VO. Het PO is verantwoordelijk voor het advies. Het advies staat geformuleerd in het overdrachtdossier dat door het PO wordt aangeleverd. Het instrument 'Plaatsingswijzer' is een goed hulpmiddel voor en integraal onderdeel van het overdrachtdossier. Het PO vult het instrument in en gebruikt de uitkomst voor de onderbouwing van het advies. De ingevulde Plaatsingswijzer wordt toegevoegd als onderdeel van de digitale dossieroverdracht via OSO.

De status van het advies

In het toelatingsbeleid staat omschreven dat het advies valt onder verantwoordelijkheid van het PO. Het advies is gebaseerd op het in het PO getoonde didactisch niveau van de leerlingen en de interpretatie van het sociaal emotioneel functioneren en is bindend voor het VO. Samen maakt dit een door het PO gegeven advies over het te verwachten toelatingsniveau in het VO.

Voor wie

Het advies wordt verwoord in het overdrachtdossier dat door het PO aan de ouder ter inzage wordt aangeboden. De PO school zet vervolgens het dossier gereed voor de VO school waar door de ouder toelating - middels een aanmeldingsformulier - voor wordt gevraagd.

Bezwaar

Bezwaar (klacht) omtrent het advies wordt via de wettelijke procedures geregeld van het PO (WPO en klachtenregeling). Bezwaar omtrent de toelating en plaatsing wordt via de wettelijke procedures geregeld van het VO (WVO).

Compenserende factoren

Bij de compenserende factoren valt te denken aan vrijwaring van intrapsychische problematiek, sterke sociale vaardigheden, sterke executieve functies (inhibitie, flexibiliteit en emotieregulatie, taakininitiatie, werkgeheugen, planning en organisatie), motivatie, een ondersteunende thuissituatie en intelligentie.

³¹ Uit jurisprudentie blijkt dat een e-mail ook kan volstaan als aanmelding.

Handreiking schooladvisering

De handreiking schooladvisering (Ministerie van OCW) is bedoeld om leerkrachten, intern begeleiders en schoolleiders te ondersteunen bij het tot stand komen van het schooladvies van leerlingen in groep 8: <https://www.vanponaarvo.nl/wp-content/uploads/2014/12/Brochure-Schooladvies.pdf>

Overstapservice Onderwijs

OSO is een door de sectorraden ontwikkelde service waardoor de meeste leerlingadministratiesoftware in het primair en voortgezet onderwijs overstapdossiers kunnen uitwisselen. Softwareleveranciers van de systemen hebben hiervoor een overeenkomst gesloten met OSO en conform afgesproken standaarden, privacy en veiligheidseisen hun programma's voorzien van extra OSO functionaliteiten. Hierdoor kunnen gecertificeerde scholen overstapdossiers via een beveiligde verbinding digitaal overdragen.

Plaatsingswijzer

Het instrument 'Plaatsingswijzer' is een hulpmiddel en is integraal onderdeel van het overdrachtdossier. Het PO vult het instrument in en gebruikt de uitkomst voor de onderbouwing van het advies. Het instrument wordt voor een leerling ingevuld a.d.h.v. de behaalde vaardigheidsscores in groep 6, 7 en 8 zoals geregistreerd in het leerlingvolgsysteem van de PO school. Deze scores worden omgezet naar onderwijssoorten in het VO.

Toelatingsbeleid van de school

Elke VO school stelt jaarlijks het toelatingsbeleid vast en publiceert dit in ieder geval voor 15 oktober op de website. In het toelatingsbeleid staat binnen de kaders van de gezamenlijke afspraken tussen PO en VO o.a.:

1. het schooleigen beleid met daarin in ieder geval het maximaal aantal plaatsbare leerlingen, in voorkomend geval zo mogelijk per onderwijssoort;
2. de schooleigen procedure;
3. de samenstelling van de toelatingscommissie;
4. de contactpersoon van de toelatingscommissie + contactmogelijkheden;
5. in voorkomend geval de lotingsprocedure;
6. dat de ouder binnen vijf werkdagen de schriftelijke bevestiging ontvangt dat de aanmelding in goede orde is ontvangen. De VO school geeft in de brief van ontvangstbevestiging ook inzicht m.b.t. de stappen die leiden tot toelating en plaatsing.

Zorgplicht - Definiëring

Zorgplicht betreft alleen de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Voor leerlingen die geen extra ondersteuning nodig hebben hoeft men niets af te spreken en zijn de algemeen geldende criteria van toelating van toepassing. Binnen het samenwerkingsverband moeten sluitende afspraken bestaan over een passend aanbod voor alle leerlingen.

Binnen Passend Onderwijs is geregeld dat, indien een bevoegd gezag besluit een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte geen passende ondersteuning te kunnen bieden, dit bevoegd gezag de plicht (zorgplicht) heeft ervoor zorg te dragen dat de leerling bij een ander bevoegd gezag, binnen of buiten het samenwerkingsverband waarbij het is aangesloten, een passende plaats krijgt. Ondersteuning is nodig als de leerling zonder die extra ondersteuning niet het niveau zal halen dat binnen de desbetreffende vorm van onderwijs mag worden verwacht.

Weigeren van leerlingen

Het bevoegd gezag van een VO school beslist over de toelating van leerlingen. Een bevoegd gezag stelt daartoe toelatingsbeleid vast en past dit consequent toe. Een bevoegd gezag mag een leerling weigeren om de volgende redenen:

1. **Denominatie.** Als ouders weigeren te verklaren dat zij de grondslag van het onderwijs zullen respecteren /onderschrijven, behoudens de afstandsbepaling zoals vastgelegd in art. 48 lid 1 van de WVO: indien binnen redelijke afstand van de woning van de leerling niet de gelegenheid bestaat tot het volgen van het onderwijs aan een openbare school, mag aan deze leerling de toegang tot een gelijksoortige, uit de openbare kas bekostigde bijzondere school niet worden geweigerd op grond van levensbeschouwing, tenzij de school uitsluitend bestemd is voor interne (leerling in een internaat) leerlingen. Er is in dit geval geen zorgplicht.
2. **Plaatsruimte.** De begrenzing van het maximaal aantal leerlingen op een vestiging.
NB Indien er wordt geloot i.v.m. plaatsruimte dan is er geen sprake van zorgplicht voor de leerlingen die niet zijn ingeloot. Qua volgtijdelijkheid vindt eerst de loting plaats en geldt voor de leerlingen die zijn ingeloot dat die of geplaatst worden of dat het bevoegd gezag een andere school zoekt die wel

- een passend aanbod kan doen. Er is in dit geval wettelijk geen zorgplicht, maar de school van 1^e keuze waar de leerling wordt uitgeloot biedt bemiddeling aan bij de ouder voor het aanmelden bij een andere school. Overigens is zorgplicht een bestuurlijke plicht en geen geïsoleerde plicht van een locatie.
3. Het niveau van de leerling is niet toereikend voor dat wat het schoolbestuur te bieden heeft volgens het inrichtingsbesluit. Volgens de wet moeten scholen voor voortgezet onderwijs leerlingen toelaten voor wie de directeur van de basisschool in zijn advies aangeeft dat de leerling voortgezet onderwijs kan volgen *of* indien de leerling 14 jaar is geworden. In dat laatste geval is dus geen basisschooladvies vereist. Scholen die mavo, havo en vwo aanbieden mogen aanvullende toelatingsvoorwaarden stellen, *tenzij* deze scholen een eerste gemeenschappelijk leerjaar hebben met een school voor vmbo. Dus alleen scholen die mavo en hoger aanbieden zonder vmbo, mogen aanvullende toelatingsvoorwaarden stellen. De aanvullende toelatingsvoorwaarde is de bepaling dat scholen *mogen* onderzoeken of een leerling in principe geschikt is voor het volgen van onderwijs.
 4. Geen passende ondersteuning kunnen bieden. In dat geval is er wel sprake van zorgplicht.

Het overdrachtdossier t.b.v. een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor SBO/SO/VSO

In artikel 10g, tweede lid van de WVO en artikel 42 lid 2 van de WPO staat dat het SWV beslist op aanvraag van het bevoegd gezag of de leerling toelaatbaar is tot het SBO/SO/VSO. De aanvraag gaat vergezeld van een op de desbetreffende leerling betrekking hebbend overdrachtdossier als bedoeld in artikel 42 van de Wet op het primair onderwijs en artikel 43 van de Wet op de expertisecentra en de op schrift gestelde zienswijze van de ouders. Indien het SWV heeft bepaald dat de leerling toelaatbaar is tot het SBO/SO/VSO, beslist het bevoegd gezag van de school voor SBO/SO/VSO na overleg met de ouders van de leerling over de toelating van de leerling. De SBO/SO/VSO school vraagt van de school van herkomst een dergelijk rapport of dossier en voert hiertoe een eigen administratie.

In de overstap van po/s(b)o naar vso levert de basisschool in de TLV module van Indigo de aanmeldgegevens incl. onderbouwing vanuit de rol van eerste deskundige. Het po/s(b)o is uitdrukkelijk school van herkomst en geen verwijzende school. De TLV aanvraag kan nl. alleen door het vso geschieden bij het VO samenwerkingsverband.

Bij de overdracht worden minimaal de volgende gegevens in Indigo overgedragen³²:
Het leerlingdossier bestaat uit twee componenten:

- A. leerlingadministratie ten behoeve van de NAW-gegevens:
 - o gegevens over in- en uitschrijving;
 - o gegevens over afwezigheid;
 - o adresgegevens;
 - o gegevens die nodig zijn om te berekenen hoeveel geld de school krijgt;
- B. inhoudelijk gedeelte, gericht op onderwijskundige aspecten en begeleidingsaspecten bestaande uit:
 - a. Het advies met betrekking tot niveau en schoolsoort. Het advies wordt integraal onderbouwd middels een beschrijving van de ondersteuningsbehoefte en hoe deze ingevuld dient te worden door de ontvangende school.
 - b. Rapporten/uitslagen van (toets)resultaten vanuit het LOVS (min. afgelopen drie leerjaren).
 - c. Een lijst m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling vanuit het schooleigen LOVS.
 - d. De leerrendementen.
 - e. Informatie over de betrokkenheid (contactgegevens/inzet) van ketenpartners (o.a. jeugdhulp).
 - f. Relevante verslagen van gesprekken met ouders en afspraken die over de leerling zijn gemaakt. Deze informatie is bedoeld voor de onderwijskundige en algemene begeleiding van de leerling.
 - g. Overige, door de verwijzende school te beoordelen, relevante informatie als bijlage (indien aanwezig).

³² De beoogde school kan geen verdere verplichtingen stellen ten aanzien van aanvullende dossiergegevens bij de toelating van een leerling. De wet bepaalt dat de school het moet doen met de beschikbaar gestelde informatie.